

τύριον τῆς ἀληθείας αὐτῶν, χωρὶς νὰ παρακινήσῃ τινὰ ἢ κακοπάθεια (καὶ μάλιστα, ἐνῷ τινὰς ἠνάγκασε ν' ἀπαρνηθεῖσι τὸν Χριστιανισμόν) εἰς τὸ νὰ προδώσῃ τὴν πλάνην;

Εἰς τὰ βιβλία τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης, τὰ ὁποῖα μετὰ πλείστης ἐπιμελείας καὶ σεβασμοῦ διεφύλαξαν οἱ τὸν Ἰησοῦν Χριστὸν ἀποβάλλοντες Ἰουδαῖοι, ἴδες ὅτι εὐρίσκονται προφητεῖαι, πολλὰ μέρη τῶν ὁποίων βλέπομεν ἤδη πεπληρωμένα· ὥς ὅτι θρησκεία ἐμελλε νὰ ἀναφανῇ μεταξύ τῶν Ἰουδαίων, ἥτις ἤθελε τὰ μέγιστα ἐξαπλωθῇ μεταξύ τῶν Ἑθνῶν, ἀλλὰ, μ' ὅλον τοῦτο, ὅτι ἤθελεν εἶσθαι ν' εἶα θρησκεία, ὅχι ἡ αὐτὴ ὡς ἡ διδασχθεῖσα ὑπὸ τοῦ Μωϋσέως· καὶ ὅτι ἡ θρησκεία αὕτη ἤθελεν ἀναβλαστήσῃ, ὅχι ἀφ' ὅλον τὸ ἔθνος, ἀλλ' ἀπὸ ἐν ἄτομον τοῦ ἔθνους αὐτοῦ, καὶ αὐτὸ μάλιστα περιφρονημένον, ἀποβεβλημένον, καὶ καταδεδιωγμένον μέχρι θανάτου, ὑπὸ τοῦ ἰδίου ἔθνους του.

Ταῦτα δὲ πάντα, τὰ τόσον ἀνόμοια μὲ ὅ,τι ὁποιοσδήποτε ἤθελε προείπειν ἐξ ἀπλῆς εἰκασίας, τὰ καὶ πραγματικῶς ἤδη τετελεσμένα ἐνώπιόν μας, προφητεύονται εἰς βιβλία, τὰ ὁποῖα ἐχθροὶ τοῦ Χριστιανισμοῦ (οἱ σημερινοὶ ἀπιστοῦντες Ἰουδαῖοι) σεβάζονται ὡς θεόπνευστα.

Ἐὰν τώρα μετὰ προσοχῆς σκεφθῇς περὶ τούτων ὧν τῶν ἀποδείξεων, θέλεις ἐννοήσῃς ὅτι καὶ μικρὸν μέρος αὐτῶν ἡμπόρει δικαίως νὰ θεωρηθῇ ὡς ἱκανὸς λόγος τῆς ἐν σοὶ ἐλπίδος· ἀλλ' ὅτι σὺ μ π α σ α ι ἀρκοῦν νὰ πληροφορήσωσιν οἰονδήποτε λογικὸν νοῦν· καθότι, νὰ πιστεῦῃ τις ὅτι τόσα σημεῖα τῆς ἀληθείας ἡμπόρουν ἐκ τύχης, ἢ διὰ τῆς ἐπινοίας τοῦ ἀνθρώπου, νὰ συνδράμωσιν εἰς ὑποστήριξιν τοῦ ψεύδους,—τοῦτο, λέγω, νὰ πιστεῦῃ τις ἤθελεν εἶσθαι πολὺ μεγαλητέρα εὐκολοπιστία παρὰ νὰ πιστεῦῃ ὅτι τὸ Εὐαγγέλιον ἀληθῶς προῆλθεν ἐκ Θεοῦ.

Ταῦτα ὅμως τὰ ἐπιχειρήματα ἐξετέθησαν συντομώτατα· ἐὰν δὲ ἐπιμελέστερον ἐξετάσῃς καὶ πληρέστερον ἀναλύσῃς αὐτὰ κατὰ μόνας ἢ καὶ μετ' ἄλλων συνδιαλεγόμενος, θέλεις ἰδεῖν ἐπιπλέον τὴν μεγάλην αὐτῶν δύναμιν.

ΑΙ ΧΕΛΩΝΑΙ, Η ΧΟΙΡΑΔΕΣ.

Αἱ Χελῶναι, ἄλλως Χελώνια, Ἑλληνιστὶ δὲ Χοιράδες καὶ Βρογχοκὴλη, εἶναι πάθος κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον πανταχοῦ ἐγνωσμένον· ἄγνωστον ὅμως εἰς τοὺς Τούρκους, κατὰ τὸν Βελώνιον, ὅστις ἀποδίδει τὴν ἐξαίρεσιν ταύτην εἰς τὰ σκόρδα καὶ κρομμύδια, τὰ ὁποῖα συχνὰ καὶ κατακόρως τρώγουν ὡμὰ οἱ Τούρκοι. Ἐπιχωριάζει μάλιστα ἐνδημικῶς τὸ νόσημα εἰς τὰ βαθέα καὶ καταχνηασμένα λαγκάδια τῶν Ἀλπεων, τῶν Πυρηναιῶν, εἰς τὴν Σαβανδιάν, καὶ ἄλλας τοιαύτας τοποθεσίας. Ὁ ὄγκος τῆς χοιράδος ἐκτείνεται πολλάκις καὶ καταβαίνει καὶ ἕως τὸ στῆθος, καὶ τὰ λοιπὰ συμπτώματα τοῦ πάθους καταστένουν τοὺς δυστυχεῖς ἀρρώστους ἡλιθίους, καὶ ὅντως χοίρους, γνω-

ριζομένους μὲ ἴδιον ὄνομα Cretins. Ἡ διαγωγή των περιορίζεται εἰς βρῶσιν καὶ πόσιν, ῥοπήν ἀκάθεκτον εἰς τὰ ἀφροδίσια, καὶ παντελὴ ἀναισθησίαν τῶν καθηκόντων τοῦ κοινωνικοῦ βίου. Εἰς τοιαύτην ἐλσεινὴν κατάστασιν ὄντας, πολλοὶ ὅχι μόνον τοὺς οἰκτεῖρουν ὡς ἀξίους οἰκτιρμῶν, ἀλλὰ καὶ τοὺς σέβονται δεισιδαιμόνως ὡς ἐκλεκτοὺς Θεοῦ, ὡς ἁγίους, ἵγουν γίνονται μωρότεροι παρ' ἐκείνους. Τοῦτο δὲν εἶναι παράξενον· αἱ μωρίαι τῶν ἀνθρώπων εἶναι πολύμορφοι καὶ πολύσχημοι.

Ἀπὸ τὰ διάφορα ταῦτα σχήματα ἦτο καὶ ἡ κατέχουσα ἕως περὶ τὰ μέσα τῆς περασμένης ἑκατονταετηρίδος τὴν Εὐρώπην μωρὰ καὶ ὄντως χοιρώδης πίστις, ὅτι οἱ βασιλεῖς τῆς Γαλλίας ἐλάμβαναν, ὁμοῦ μὲ τὸ διάδημα, καὶ τὸ θεῖον χάρισμα νὰ ἱατρύνωσι τὰ χελώνια μὲ μόνην τὴν ἀφὴν τῆς χειρός. Ὁ κατὰ καιρὸν βασιλεὺς ἐθαυματοῦργει τὴν ἱατροίαν ταύτην κατὰ διαφόρους καιροὺς τοῦ ἔτους, ἀλλ' ἐξαιρέτως εἰς τὴν στέφιν του. Τότε συνέτρεχαν ὅχι μόνον ἀπ' ὅλην τὴν Γαλλίαν, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὴν λοιπὴν Εὐρώπην, πληθὸς ἄπειρον πασχόντων χελώνια, τὰ ὁποῖα ὁ βασιλεὺς, ἀφοῦ πρῶτον ἤκουε τὴν ἱερὰν λειτουργίαν, καὶ προσήχετο ἔμπροσθεν τῆς ἁγίας τραπέζης, ἤγγιζε μὲ τὴν δεξιὰν χεῖρα, καὶ τὰ ἱάτρυνεν. Ἀρχὴν ἔλαβε τὸ θαῦμα περὶ τὴν ἐνδεκάτην ἑκατονταετηρίδα· εἶχε τὸ χάρισμα τοῦτο καὶ ὁ βασιλεὺς τῆς Ἀγγλίας, κατὰ μὲν τινὰς, ἀρχήτερα, ὡς δὲ ἰστορήσαν ἄλλοι, κατὰ μίμησιν τοῦ βασιλέως τῆς Γαλλίας.

Τοιοῦτου χαρίσματος μόνον ἐν παράδειγμα μᾶς ἐφύλαξεν ἡ παλαιὰ ἱστορία, τοῦ Πύρρου, βασιλέως τῆς Ἡπείρου. Διέφερεν ὅμως ἀπὸ τοὺς βασιλεῖς τῆς Γαλλίας ὁ Πύρρος, πρῶτον ὅτι ἱάτρευε σπληνικούς· δεύτερον, ὅτι ἔθυε πετεινὸν λευκὸν εἰς τὸν Ἀπόλλωνα ἢ καὶ τὸν Ἀσκληπιόν· τρίτον, ὅτι ἔπατοσε τὸν σπλῆνα τοῦ ἀρρώστου, ἐξηπλωμένου καταγῆς, μὲ τὸν δεξιὸν βασιλικὸν του πόδα· τέταρτον, ὅτι ἐλάμβανε μὲ μεγάλην εὐχαρίστησιν, ὡς μισθὸν τῆς ἱατρείας, καὶ τὸν σφαγιασθέντα πετεινόν· καὶ τελευταῖον, ὅτι ἡ θεία αὕτη δύναμις ἐσώζετο εἰς μόνον τὸν μέγαν δάκτυλον τοῦ δεξιοῦ ποδός, ἐπειδὴ, καὶ μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Πύρρου, εἰς τὴν καῦσιν τοῦ σώματος μόνος οὗτος ὁ δάκτυλος ἔμεινεν ἀπαθής, ὡς ἱστορεῖ ὁ Πλούταρχος.

Μετὰ τὸν Πύρρον δὲν ἐφάνη πλέον βασιλεὺς θαυματουργὸς οὔτ' εἰς τοὺς Ἑλληνας οὔτ' εἰς τοὺς Ῥωμαίους, ἕως τοῦ Οὐεσπασιανοῦ, αὐτοκράτορος τῆς Ῥώμης. Οὗτος εὐρίσκόμενος εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν ἱάτρευσε ἓνα τυφλόν, καὶ ἄλλον παραλυμένον, ἀλείψας τοῦ πρώτου τοὺς ὀφθαλμούς μὲ τὸ πτύσμα του, καὶ πατήσας μὲ τοὺς πόδας τὸν παράλυτον. Μετὰ σχεδὸν ἑτη πεντήκοντα ἐφάνη δεύτερος θαυματουργὸς αὐτοκράτωρ Ῥωμαίων ὁ Ἀδριανὸς, ἱατρεύσας καὶ οὗτος δύο τυφλοὺς.

Ἐδῶ γεννᾶται εὐλογος ἀπορία, διὰ τί οἱ Γραικοῦμαῖοι αὐτοκράτορες Χριστιανοὶ, οἱ ὁποῖοι ἐμιμήθησαν πολλὰς παραφροσύνας τῶν Ῥωμαίων αὐτοκρατόρων, καὶ

οὐδεμίαν σχεδὸν ἀπὸ τὰς ἀρετὰς των, δὲν ἐπενόησαν καὶ νὰ θαυματουργῶσιν. Ἅγιοι καὶ θεοὶ ἐπωνομάζοντο καὶ οὗτοι, ὡς ἐκεῖνοι· καὶ ὁμοῦς κάνεις ἐξ αὐτῶν δὲν ἐπεθύμησεν οὔτε παραλυτικὸν οὔτε τυφλὸν νὰ ἰατρεύσῃ κανένα, μολονότι ὑπερέβαλαν ἐκείνους εἰς τὴν ἐθελοθρησκείαν, ἕως καὶ ἀμελήσαντες τῶν κοινῶν τὴν κυβέρνησιν νὰ ἀσχολῶνται εἰς θεολογικὰς ζητήσεις, καὶ νὰ συντάσσωσιν ὕμνους ἐκκλησιαστικούς. Δύει τὴν ἀπορίαν ἡ μὲ προσοχὴν ἀνάγνωσις τῆς ἱστορίας. Εἰς τοὺς χρόνους τῶν Γραικορωμαίων, καὶ ἐξαιρέτως ἀπὸ τὸν μεσαιῶνα καὶ κάτω, τὸ καθ' ἡμέραν αὐξανόμενον πλῆθος τῶν μοναχῶν ἐφθασε νὰ ἀρπάσῃ τὸ ἐργαστήριον τῆς θαυματουργίας, ὡς μέσον ν' αὐξήσῃ ἀναλόγως τοῦ πλῆθους καὶ τοὺς πόρους του· δὲν ἔμεινε πλέον εἰς τοὺς αὐτοκράτορας ἀφορμὴ νὰ θαυματουργῶσιν, ὡς ἐκεῖνοι, οὐδὲ χρεῖαν εἶχαν νὰ μεταχειρισθῶσι μέσον ἐξευτελισμένον ἀπὸ τὴν κατάχρησιν, ἔχοντες ἄλλα μέσα ἐνεργότερα. Οἱ μοναχοὶ ἀντλοῦσαν τοὺς ἰδρώτας τοῦ λαοῦ μὲ τὰ θαύματα καὶ τὰς λοιπὰς των δεισιδαιμονίας· οἱ αὐτοκράτορες ἐβύζαναν καὶ αὐτό του τὸ αἷμα μὲ βιαίους φόρους, τῶν ὁποίων μέρος ἀπέλαυαν πάλιν οἱ μοναχοὶ, ἐπειδὴ ἀπὸ τοὺς φόρους τούτους ἐκτίζοντο καὶ ἐπληθύνοντο τὰ μοναστήρια, ἀνεγείροντο οἱ λαμπρότατοι ναοὶ, καὶ κατεπλουτίζοντο οἱ ὑπουργοὶ τῶν βασιλέων.—ΚΟΡΑΗΣ.

ΑΝΕΚΔΟΤΟΝ ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΛΟΔΟΒΙΚΟΥ ΙΣ'.

ΚΑΤΑ τὸ παράδειγμα τοῦ πάππου τοῦ Ἑρρίκου Δ', ὁ Λοδοβίκος ΙΣΤ'. ἡγάπα νὰ συναναστρέφεται μὲ τὸν λαόν, νὰ ἐπισκέπτεται ἀγνώριστος τὴν κατοικίαν τοῦ πένητος καὶ τὴν καλύβην τοῦ χωρικοῦ. Ἐνῶ δὲ ποτε κυνηγῶν περιεφέρετο εἰς τὰ δάση, ἀπῆντησεν αὐτὸν εἰς τὴν ἐρημίαν νεανίσκος τις, ὁ ὁποῖος προσπίπτει γονυπετής, καὶ τὸν λέγει, 'Κύριε, ἐλέησόν με· αἱ χρεῖαί μου εἶναι μεγαλύνονται.'—'Τί λοιπὸν, φίλε μου,' τὸν λέγει ὁ ἀγνώριστος βασιλεὺς, 'δὲν ἐμπορεῖς νὰ δουλεύῃς ἀντὶ νὰ ψωμοζητῇς;—' Μάλιστα, κύριε· ἀλλ' εἶμαι κρατημένος εἰς τὸν οἶκον· ὁ πατήρ μου ἀποθνήσκει, ἡ δὲ μήτηρ καὶ οἱ ἀδελφοί μου ἀσθενοῦσι, πέντε τέκνα ἀριδμόν.'—'Λίγεις τὴν ἀλήθειαν;—' Μάλιστα, κύριε· τὴν καθάρην ἀλήθειαν.' Ὁ Λοδοβίκος τότε ἤλυσεν αὐτόν· ἀλλὰ σκεφθεὶς ὅτι, ἂν ἤλθευον ὅλα ὅσα ἤκουσε, δὲν ἔρχετο τὸ δοθὲν, ἐξηκολούθει νὰ ἐρωτᾷ.—'Ἡ κατοικία σου ἀπέχει πολὺ ἐντεῦθεν;—' Τρία τέταρτα τῆς λεύγης, κύριέ μου.' Τὸν ἐπαίτην ἀκολουθήσας ὁ μονάρχης, ἐφθασεν εἰς τοὺς πρόποδας καλύβης πανταχόθεν ἠνεωγμένης. Γοεραὶ κραυγαὶ πλήττουσι τὸ ὠτίον του. Εἰσέρχεται, καὶ εὕρισκει τὸν πατέρα ἀποθνήσκοντα ἐπὶ ἀχυροστρώματος, καὶ τὰ τέκνα του ἡμίγυμνα, τὰ μὲν ἀσθενῇ, τὰ δὲ ἄρτον ἀπαιτοῦντα παρὰ μητρὸς, ἥτις δὲν εἶχεν ἄλλο εἰμὴ δάκρυα νὰ τοὺς δώσῃ. Τοιοῦτο θέαμα κατεσπάραξε τὴν καρδίαν τοῦ βασιλέως· παρευθὺς δ' ἐμοίρασεν εἰς τοὺς δυστυχεῖς ὅσα χρήματα ἐκράτει, περίλυπος ὅτι δὲν εἶχε πλεיותרά.

Ἐπιστρέψας εἰς τὸν πύργον, 'Α! κυρία,' λέγει πρὸς τὴν βασίλισσαν, 'πόσον εὐτυχὲς ἐστάθη τὸ κυνήγιόν μου!' καὶ διηγεῖται τὸ συμβεβηκός. Ἄπανα ἡ βασιλικὴ οἰκογένεια εἰς δάκρυα ἐκινήθη, καὶ ἱατρὸς ἐστάλην πάραντα, νέα φέρων βοηθήματα.

ΠΡΟΟΙΜΙΟΝ ΕΞ ΕΦΟΔΟΥ.

ΟΤΑΝ ἀποστολικὸς τις ἱεροκέρυξ Γάλλος, Βριδαῖνος ὀνομαζόμενος, ἦλθε καὶ εἰς Παρισίους νὰ κηρύξῃ, οἱ αὐλικοὶ καὶ οἱ ἐπισημότεροι τῆς πόλεως συνήχθησαν εἰς τὴν ἐκκλησίαν νὰ τὸν ἀκούσωσι διὰ περιέργειαν, καὶ μὲ σκοπὸν νὰ γελάσωσιν εἰς τὴν σύγχυσιν, τὴν ὁποίαν ἐφαντάζοντο, ὅτι θέλει προξενήσῃν ἡ παρουσία των εἰς ἱεροκήρυκα συνεθισμένον ἕως τότε νὰ κηρύττῃ τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ εἰς ταπεινοὺς καὶ χωρικοὺς ἀνθρώπους. Τὸ ἀπροσδόκητον ὁμοῦς τοῦτο θέαμα, ἀντὶ νὰ τὸν φοβίσῃ, τὸν ἔδωκεν ἀφορμὴν τοῦ ἀκολουθοῦ θαυμαστοῦ προοιμίου ἐξ ἐφόδου.

'Βλέπων ἀκροατήριον τόσον ἀσυνείδιστον εἰς ἐμὲ, φαίνεται, ἀδελφοί μου, ὅτι δὲν ἔπρεπε ν' ἀνοίξω στόμα πρὶν διὰ νὰ ζητήσω χάριν καὶ συγκατάβασιν εἰς ἀποστολικὸν κήρυκα πτωχὸν καὶ ἄμοιρον ἀπ' ὅσα θέλετε νὰ ἔχωσι προτερήματα, ὅσοι παρρησιάζονται καὶ σὰς ὁμιλοῦν περὶ τῆς ἰδίας σας σωτηρίας. Πολλὰ διάφορον ὁμοῦς εἶναι τὸ ὁποῖον ἡ ψυχὴ μου αἰσθάνεται σήμερον· καὶ ἂν ἐγὼ ἦμαι ταπεινωμένος, προσέχετε μὴ φαντασθῆτε, ὅτι θέλω ὑποκλίνειν εἰς τὰς ἀθλίους ταραχὰς τῆς κενοδοξίας. Μὴ γίνωτο ὁ ὑπὲρ τῆς τοῦ οὐρανοῦ νὰ συλλογισθῇ ποτὲ, ὅτι ἔχει χρεῖαν ἀπολογίας πρὸς ἐσᾶς! διότι, τέλος πάντων, ὅποιοι καὶ ἂν ἦσθε, ἁμαρτωλοὶ εἰσθε, ὡς ἐγὼ, καὶ τὸν αὐτὸν Θεὸν ἔχετε, ἔμπροσθεν τοῦ ὁποῦ μ' ἔρχεται τὴν ἄραν ταύτην νὰ κτυπήσω τὸ στῆθός μου. Ἔως τώρα ἐκήρυξα τοῦ Ὑψίστου τὰ δικαιώματα εἰς ναοὺς σκεπασμένους ἀπὸ ἄχρυα· ἐδίδαξα τῆς μετανοίας τὰς αὐστηρότητας εἰς ἀνθρώπους δυστυχεῖς, στερημένους καὶ αὐτὸν τὸν ἐπιούσιον ἄρτον· ἐφανέρωσα εἰς τοὺς καλοὺς χωρικοὺς τὰς πλεον φρικτὰς ἀληθείας τῆς θρησκείας μου. Ἀθλιος ἐγὼ! τί ἔπραξα! κατελύπησα τοὺς πτωχοὺς, τοὺς καλητέρους φίλους τοῦ Θεοῦ μου· ἔφερα φρίκην καὶ θλίψιν εἰς τὰς ἀπλὰς ἐκείνας καὶ πιστὰς ψυχὰς, τὰς ὁποίας ἔπρεπε μᾶλλον νὰ συλλυπῶμαι καὶ νὰ παρηγορῶ. Ἐδῶ, ὅπου τὰ βλέμματά μου ἀπαντοῦν μεγάλους, πλουσίους, καταδυναστεύοντας τὴν πολυπαθῆ ἀνθρωπότητα, ἡ ἁμαρτωλοὺς τολμηροὺς καὶ σκληρυνμένους, ἐδῶ, ἐδῶ μόνον ἔπρεπε νὰ βροντοφωνήσω τὸν θεῖον λόγον, καὶ νὰ βαλῶ πλησίον μου εἰς τὸν ἄμβωνα τοῦτον, ἐξ ἐνὸς μέρους, τὸν θάνατον μὲ τὸ δρέπανον ἑτοιμον νὰ σᾶς θερίσῃ, καὶ ἐκ τοῦ ἄλλου τὸν μέγαν Θεόν μου, ὅστις ἔρχεται νὰ σᾶς κρίνῃ. Εἰς τὴν χεῖρά μου κρατῶ σήμερον τὴν περὶ ὑμῶν ἀπόφασιν! Τρέμετε λοιπὸν ἔμπροσθέν μου, ἄνδρες ὑπερήφανοι καὶ καταφρονῆται, οἵτινες μὲ ἀκούετε! Ἡ ἀνάγκη τῆς ψυχικῆς σωτηρίας, ἡ βεβαιότης τοῦ θανάτου, τὸ ἀδύνατον